

คนบางพวก	တချို့သူတွေ	[တဲး ဗိုဲ တဲး]
ผิวหนัง	အရေပြား	[အဲး ဟဲး ပယာ]
คั่น, ระคายเคือง	ဘားယံ	[ယာ ဟဲး]
ลำตัว	ကိုယ်	[ကို]
แขน	လက်မောင်း	[လဲး မဲး]
ขา	ခြေထောက်	[ခြဲ တဲး]
เลือดออก	သွေးထွက်	[တဲး တဲး]
จุดเล็กๆ	အစက်အပြောက်လေးတွေ	[အဲး အဲး အဲး ပယဲး လဲး တဲး]
พบ	တွေ့	[တဲး]
ปวดท้อง	ဗိုက်အောင့်	[ပဲး ဟဲး]
ท้องอืด	လေပွ	[ဟဲး ပဲး]
คลื่นไส้อาเจียน	ပျို့အန်	[ပဲး ဟဲး]
อาเจียนเป็นเลือด	သွေးအန်	[တဲး ဟဲး]
ถ่ายเป็นสีดำ	ဝမ်းအမည်းသွား	[ဂွဲး အဲး မဲး တဲး]
เย็น	အေးစက်	[အဲး အဲး]
ปัสสาวะออก	ဆီးသွား	[ဖဲး တဲး]
น้อย	နည်း	[မဲး]
ผู้ป่วย	လူနာ	[ဟဲး ဟဲး]
เพาะพันธุ์ยุง	ခြင်ပေါက်ဖွား	[ခြဲ ဟဲး ပယာ]
ทำลาย, กำจัด	ရှင်းလင်းပစ်	[ခြဲ ဟဲး ပယာ]

T : သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါက ဒန်ဂေးဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ကူးစက်ခံရလို့ ဖြစ်တာပါ။

A : မျိုးကွဲ ၄ မျိုး ရှိပြီး မျိုးကွဲတစ်ခုစီက ရောဂါပြင်းထန်မှုအလိုက် ကွဲပြားသွားတယ်။

T : ဒီရောဂါကို အိမ်ခြင်တွေကတစ်ဆင့် ကူးစက်ပါတယ်။

A : ရောဂါပိုးရှိတဲ့သူတွေကို ကိုက်ထားတဲ့အိမ်ခြင်တွေက ကျန်းမာတဲ့သူတွေကို ထပ်ကိုက်တဲ့အခါ ရောဂါ ကူးစက်တယ်။

T : ထိုင်းနိုင်ငံက သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါပိုးရှိတဲ့အိမ်ခြင်အများစုက ရေဝပ်တဲ့ နေရာတွေမှာ မျိုးပွားကြတယ်။

A : ရောဂါ ဖြစ်ပွားတဲ့ကာလက မိုးရာသီဖြစ်တဲ့ မေလကနေ အောက်တိုဘာလအထိမှာ အများဆုံး ဖြစ်တယ်။

T : ၂ ရက်ကနေ ၇ ရက်လောက်အထိ ၃၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကနေ ၄၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အထိ အဖျားကြီးစေနိုင်ပါတယ်။

[ฉันได้ขานยะต่ากะเห่น ก่ากเวโฟแน ฉั้นเป่าพวาแต่เห่นหย่าตเหวโก่ ซินสินปโยโฟกั อะเยจีแต่]
 “การป้องกันตัวเองจากการถูกขังกักและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายจึงเป็นสิ่งสำคัญ”

รูปประโยคที่น่าสนใจ

1. “โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค” ဒီရောဂါကို အိမ်ခြံငှာကတတ်ဆင့် ကူးစက်ပါတယ် [ตัยอก่า โก่อ เอนฉินตเหว่กะตะชิน กุแชะป่าแต่]
 - (1.1) “จะต้องให้อาหารผ่านทางท่อ” အဆက်ပိုက်ကတတ်ဆင့် သွင်းရမယ် [อะสำโก่ ไป่กะตะชิน ตวินยะแห่ม]
 - (1.2) “สามารถติดโรคได้ผ่านทางเข็มฉีดยา” ဆေးဝါးအိတ်ကတတ်ဆင့် ရောဂါ ကူးနိုင်တယ် [เซโทอะกะตะชิน ยอก่า กุไหนแต่]
 - (1.3) “เชื้อโรคสามารถแพร่กระจายผ่านทางอากาศ” လေထဲကတတ်ဆင့် ရောဂါပိုးပျံနိုင်တယ် [เหล่แพกะตะชิน ยอก่าโป ปยานไหนแต่]
 - (1.4) “สามารถรับเชื้อโรคได้ผ่านทางมือ” လက်ကတတ်ဆင့် ရောဂါပိုး ရနိုင်တယ် [และกะตะชิน ยอก่าโป ยะไหนแต่]

บทสนทนาที่ 2

คำศัพท์ 2

เด็ก	ကလေး	[กะ เล]
ผู้ใหญ่	လူကြီး	[หลู่ จี]
ผู้ที่เคยป่วยทั้งหลาย	ဖြစ်ပူးသူတွေ	[พโย พู ตู่ ตเหว]
กลับมาเป็นอีก	ထပ်ပြန်ပြန်	[ทะ ปยาน พโย]
อาการของโรค	ရောဂါလက္ခဏာ	[ยอ ก่า และ ค่ะ หน้า]
รุนแรง	ပြင်းထန်	[ปยีน ถ่าน]
ทันท่วงที, ทันเวลา	အချိန်မီ	[อะ ฉေန หมี่]
อย่างถูกต้อง	မှန်မှန်ကန်ကန်	[หม่าน หม่าน ก่าน ก่าน]
ไม่ได้รับการรักษา	ဆေး မကု	[เซ หมะ กู้]
ชีวิต	အသက်	[อะ แต่ะ]
สูญเสีย	ဆုံးရှုံး	[โชน โชน]
ปวดศีรษะ	ခေါင်းကိုက်	[แก้ ไก]
กล้ามเนื้อ	ကြွက်သား	[จเวะ ตา]
รุนแรงมาก	ပြင်းပြင်းထန်ထန်	[ปยีน ปยีน ถ่าน ถ่าน]

ปวดเมื่อย	နာကျင်	[หน้า จิ้น]
ถูกกระทำ, โดนกระทำ	ခံရ	[ช่าน ยะ]
ป้องกัน	ကာကွယ်	[ก่า กแเว]
เพื่อ	ဖို့	[ไฟ]
มั่ง	ခြင်ထောင်	[ฉิ้น เต่า]
มั่งลวด	ခြင်ဆန်ကာ	[ฉิ้น ซะ ก่า]
ห้อง	အခန်း	[อะ คาน]
นอน	အိပ်	[เอะ]
ขดยากันยุง	ခြင်ဆေးခွေ	[ฉิ้น เซ ซเว]
จุดไฟไว้	ထွန်းထား	[ทუნ ทา]
ยากันยุง	ခြင်ကာကွယ်တဲ့ဆေး	[ฉิ้น ก่า กแเว แต่ เซ]
ทา	လိမ်း	[เลน]
บริเวณที่อัปลม	လေအဝင်အထွက်မရှိတဲ့နေရာ	[เหล่ อะ หวีน อะ ทแวะ มะ ชี แต่ เหน่ หย่า]
แสงสว่างน้อย	အလင်းရောင်နည်း	[อะ ลิน เหย่า แน]
บริเวณมุมมืด	မှောင်တဲ့နေရာ	[เหม่า แต่ เหน่ หย่า]
อยู่อาศัย	နေထိုင်	[เหน่ ไถ]
หลีกเลี่ยง	ရှောင်	[เฉ่า]
กลิ่นเหม็น	ရွေးနံ့	[ชเว น่าน]
ดึงดูด	ဆွဲဆောင်	[ชเว เส่า]
ร่างกาย	ကိုယ်ခန္ဓာ	[โก้ ช่าน ต่า]
กลิ่นเหม็น	အနံ့ဆိုး	[อะ น่าน โซ]
ปราศจาก, ชำระให้สะอาด	သန့်စင်	[ต้าน ลิ่น]
อาบน้ำ	ချေချိုး	[เหย่ โซ]
อย่างมีประสิทธิภาพ	ထိထိရောက်ရောက်	[ที ที เย่า เย่า]
ลดลงไป	လျော့ကျသွား	[ย้อ จั๊ ตวา]

T : သွေးလွန်တုပ်ကွေးက ကလေးရော လူကြီးပါ ဖြစ်နိုင်တယ် ။
A : သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ အများဆုံးဖြစ်တတ်တာက အသက် ၅ နှစ်ကနေ ၁၄ နှစ်
ကလေးတွေမှာ ဖြစ်လေ့ရှိတယ် ။
T : သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဖြစ်ဖူးသူတွေက ထပ်ပြန်ဖြစ်နိုင်ပြီး ရောဂါလက္ခဏာတွေက ပိုပြီး
ပြင်းထန်နိုင်ခြေ ရှိတယ် ။

[ปยานทะปยี ภูชะช่านยะยิน ยอก่าแยปยีนถ่านมูโก่ ทิทิเย่าเย่า ย่อจ๊ะตวาเอ่า ก่ากแว่เซก๊ะ ภู ไหน่แต่]

“วัคซึนสามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคหากเกิดการติดเชื้อซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

รูปประโยคที่น่าสนใจ

2. “ไข่เลือดออกเป็นได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่” **เวอะลู่จู่ตู่บ่เวอะก กเวอะเรอะ ลู่กรีอะปี**
ไจ้รู่จี้ดอว [ตเวหลู่่นโตะกเวก๊ะ กะเลยอ หลู่จี้ป่า พยิไหน่แต่]
 - (2.1) “โรคนี๋ สามารถเป็นได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง” **ซีเรอะกิก ออญีอะเวอะเรอะ ออญีอะเวอะอิอะปี**
ไจ้รู่จี้ดอว [ตียอก่าก๊ะ อะมโยตายอ อะมโยตะมีป่า พยิไหน่แต่]
 - (2.2) “ทั้งสามี และภรรยา จะต้องตรวจโรค” **อจ้บู่จ๊ะววด์เรอะ อจี้ะววด์ปี เอะอะอจ้บู่**
[ชึ้นบูนแต่ยอ ชะนีแต่ป่า เซชียะแหม]
 - (2.3) “จะต้องกินยานี้ทั้งเช้า และเย็น” **ซีอะอะกู่ อจ้กเวอะเรอะ บเวอะเรอะปี เอะอะกเวอะเรอะ** [ตีเซโก่
หะนะยะยอ ญะเห่นป่า เต้ายะแหม]
 - (2.4) “ห้ามดื่มทั้งกาแฟ และน้ำหวาน” **กเวอะอิอะเรอะ อจี้จู่จู่บ่ปี อเวอะอะกเวอะเรอะ** [ก้อฝี่ยอ อะ
โฝเห่ป่า หะเต้ายะบู่]

คำพังเพยเฉลยความคิดจากเมียนมา **ไจ้รู่จี้ดอว** : **ไจ้รู่จี้ดอวอิอะอิอะ**

“**วู่อะตอวอว** **เอะ** : **อวู่อะตอวอว** **เวอะ** [โตนต๊ะลยิน เซ, มะโตนต๊ะลยิน เบ]” แปลตรง
ว่า “หากใช่เป็น ยา, หากใช่ไม่เป็น ภัย” คำศัพท์ที่อยู่ในคำสอนนี้คือ **วู่** [โตน] แปลว่า “ใช่” **ตอว**
[ต๊ะ] แปลว่า “สามารถ, ทำได้, ทำเป็น” **อว** [ลยิน] แปลว่า “ถ้าหากว่า” **เอะ** [เซ] แปลว่า “ยา”
เวอะ [เบ] แปลว่า “ภัย”

ความหมายของคำสอนนี้คือ สมุนไพรหนึ่งอย่าง หากรู้จักวิธีใช้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี ย่อมเป็นยา
รักษาโรคได้ แต่ถ้าใช้ผิด ย่อมเป็นพิษเป็นภัยกับตัวเอง สืบไปถึงเรื่องอื่น ๆ ด้วยว่าต้องเรียนรู้ให้ถ่องแท้
ทำอะไรให้ถูกต้อง จึงจะเกิดผลดีกับตัว